

Kontakty z Mediami
i Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 108/15

Luksemburg, 30 września 2015 r.

Wyrok w sprawie T-450/12
Alexios Anagnostakis / Komisja

Sąd UE potwierdził, że europejska inicjatywa obywatelska w celu umożliwienia umorzenia niegodziwego długu publicznego państw znajdujących się w stanie wyższej konieczności takich jak Grecja nie może zostać zarejestrowana

Przedmiot tej inicjatywy nie znajduje bowiem żadnej podstawy w postanowieniach traktatów

Zgodnie z traktatem UE, obywatele Unii w liczbie nie mniejszej niż milion, pochodzący z co najmniej jednej czwartej państw członkowskich, mogą podjąć inicjatywę zwrócenia się do Komisji, w ramach jej uprawnień, o przedłożenie prawodawcy Unii wniosku o przyjęcie aktu prawnego, jakiego wymaga stosowanie traktatów (zwaną dalej „europejską inicjatywą obywatelską”). Aby rozpocząć zbieranie wymaganej liczby podpisów, organizatorzy europejskiej inicjatywy obywatelskiej powinni dokonać jej rejestracji w rejestrze Komisji, która bada w szczególności przedmiot tej inicjatywy i jej cele. Komisja może odmówić rejestracji inicjatywy między innymi w przypadku, gdy przedmiot tej inicjatywy nie wchodzi w sposób oczywisty w zakres kompetencji Komisji do przedłożenia prawodawcy Unii wniosku dotyczącego aktu prawnego.

Alexios Anagnostakis, obywatel grecki, zapoczątkował proponowaną przez siebie europejską inicjatywę obywatelską „Milion podpisów dla solidarnej Europy”, którą przekazał Komisji w dniu 13 lipca 2012 r. Przedmiotem tej inicjatywy jest ustanowienie w przepisach Unii „zasady stanu wyższej konieczności, zgodnie z którą, w przypadku gdy finansowe i polityczne istnienie państwa jest zagrożone z powodu obowiązku spłacenia niegodziwego długu, odmowa spłaty tego długu jest konieczna i uzasadniona”. W proponowanej inicjatywie wskazano politykę gospodarczą i pieniężną (art. 119–144 TFUE) jako podstawę prawną przyjęcia tej inicjatywy.

Decyzją z dnia 6 września 2012 r.¹ Komisja odmówiła dokonania rejestracji wniosku A. Anagnostakisa z tego powodu, iż wniosek ten nie należy w sposób oczywisty do zakresu uprawnień Komisji. A. Anagnostakis wniósł do Sądu Unii Europejskiej skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Sąd oddalił skargę A. Anagnostakisa i potwierdził, że Komisja nie ma możliwości przedłożenia prawodawcy Unii wniosku o ustanowienie zasady, zgodnie z którą niegodziwy dług publiczny państw znajdujących się w stanie wyższej konieczności powinien zostać umorzony.

Sąd zaznaczył w pierwszej kolejności, że art. 122 ust. 1 TFUE, zgodnie z którym Rada może, w duchu solidarności między państwami członkowskimi, przyjąć środki stosowne do sytuacji gospodarczej, nie może być powołany w celu uzasadnienia, jak twierdzi A. Anagnostakis, ustanowienia w prawie Unii zasady stanu wyższej konieczności. Sąd przypomniał bowiem, że z postanowienia tego nie wynika ewentualna pomoc finansowa Unii na rzecz państw członkowskich napotykających lub mogących napotkać poważne trudności w zakresie finansowania. Ponadto określone w tym postanowieniu środki powinny być oparte na pomocy między państwami członkowskimi i nie mogą w żadnym wypadku upoważniać państwa członkowskiego do jednostronnego podjęcia decyzji o niespłaceniu całości lub części swojego

¹ Decyzja Komisji C(2012) 6289 final z dnia 6 września 2012 r. w sprawie odrzucenia przedłożonego Komisji w dniu 13 lipca 2012 r. wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Milion podpisów dla solidarnej Europy”.

długu, ponieważ jest ono zobowiązane do stawienia czoła poważnym trudnościom związanym z finansowaniem.

Odnosnie do art. 122 ust. 2 TFUE, zgodnie z którym Rada może przyznać pomoc finansową Unii państwu członkowskiemu mającemu trudności z racji klęsk żywiołowych lub nadzwyczajnych okoliczności pozostających poza jego kontrolą, Sąd przypomniał, że może tu chodzić jedynie o jednostkową pomoc finansową Unii na rzecz państwa członkowskiego, a nie ogólny i stały mechanizm zwolnienia z długu. Ponadto przyjęcie takiej, jak sformułowana przez A. Anagnostakisa, zasady stanu wyższej konieczności nie dotyczy jedynie długu państwa członkowskiego wobec Unii, ale także długów zaciągniętych przez to państwo wobec innych osób prawnych lub fizycznych, podmiotów publicznych lub prywatnych, co nie jest objęte zakresem art. 122 ust. 2 TFUE.

Wreszcie Sąd stwierdził, że zasada stanu wyższej konieczności nie może być uzasadniona przez art. 136 TFUE, zgodnie z którym Rada przyjmuje środki w celu wzmocnienia koordynacji i nadzoru dyscypliny budżetowej państw członkowskich strefy euro i w celu określenia kierunków polityki gospodarczej dotyczącej tych państw. Brak jest bowiem podstaw do uznania, że przyjęcie zasady stanu wyższej konieczności miałyby na celu wzmocnienie koordynacji dyscypliny budżetowej lub byłoby objęte kierunkami polityki gospodarczej, tym bardziej, że możliwość jednostronnego umorzenia przez państwo członkowskie swego długu publicznego pozostawałoby w konflikcie z wolą stron umowy na podstawie art. 136 TFUE.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106